1345 NA .

6tysto: 6-11 STES 10EDE : 1980.

TATET :: SOMOBISHILE IL ILOZOTT ADATOK HATOS ISTUA'N ALTAL

· Shap

FOLDRADI MUTATO: SOMOGYAL

SAKMUTATO': N.

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

uturakona's

ATUEVETUE AZ EGYS. LTK. 4302 es TÉTELE ALOL

4302 / 1980 cdattor

tos István szül. 1892. kat. adata Megh. 1979.

"Azt 1900-as években az országgyülési képviselők 2 csoportból álltak jobb párt és bal, párt, Somogyszil balpártra szavazott állandóan, ilvenkor az egész vállasztó kerületnek Somogyszilen volt a szeme. A választó kerület végvárai voltak Attala, Mernye, Somogyaszaló, Nágoos, Miklósi, Törökkoppány, Somogyszili parasztembernek az iparoságnak különösképen nagy tekintélyük volt bátor, harcos kiálásukért amit bizonyit azis, hogy egész Somogyban beleértvel járásszékhelyeket is Somogyszilben lett legelőször ki kiáltva a Proletár Diktatura. Külön meg kell emliteni országos választások idején nagyon erős összetételü volt a falu népe a kisemberek tömege nem szavazó is munkát félbe hagyva korteskedett /agitált/ Minden áron fejlődni akaró Somogyszil községnek 100.000-ezer aranykoronája volt Takarék betéten, Somogysziltól - Dombovárig vaguti összekötetést akartak és jöttek a vállasztások őrgróf Palavichi jobb párti programal beszédet tartani a közönség le hurogta és a beszédet félbe kelett hagyni, befejezégül a tömegnek oda kiáltotta biztonságos csendőr szuronyok között Somogyszilnek vasutja nem lesz! A falu népe forradalmi hangulatban volt, a vasutból semi sem lett. Az 1914-es világháboru és annak forradalmai a százezer aranykorona betétet megsemisitette. Az iparoság a kereskedőkkel összefogvs álandóan a község fejlesztésén dolgoztak, a járásban kultur és gazdasági fejlődésben vezető szerepet töltöttek be, a székhely Igal bizony nagyon lemaradt, minden héten csütörtökön kirakódó és sertés piac volt a falvakból Igalon keresztül jöttek Somogyszilbe a piacra. Igal többször kisérletezett sertés piacot helypénznélkül nyitani, de minden hiába megsemisült. Somogyszilben még napjainkban is fen ál a sertés piac. 1922-évben Somogyszilben Kaposvárra autóbusz járat volt, 1926-évben villany világitásvolt 1948-évben ipar vasut volt Csomába összekötve Kaposvár-Budapest felé 1949-ben Autobusz Garázs épült 1958-ban aszfalt járda készült 1961-ben Törpe vizmű épült Igalban 1972-év szeptember végén készült. 1963-ban öregek napköziotthona 1965-ben iskola nagyobitás 3 tanteremel, gyermek óvoda és iskolások ebédel ellátott napközivel 1970-ben az iskolánál egykorszerü torna terem politehnikai /Barkácsoló terem/ és korszerü konyha. Mindezeket megkel mondani, hogy a járás székhely Igal az itt felsorolt község fejlesztési létesitménye-~ ket hosszu éveken át nélküllözte. Tehát enyit tesz egy községnek, városnak vægy nagy üzemnek, intézménynek a struktuája /összetétele/ hogy hegyeket is meglehet mozgatni Somogyszil község fejlődésének az öntudatos iparosság és kereskedők voltak az inditó motorjai amelyért minden elismerést megérdemelnek.

Vásáros iparosok: fonó-rokka csinálók: Ner János, Theisz Péter 22 pecsenye-kolbász sütő: Eperjesi József 22 fazekas-gölöncsér: Vank Mátvás 13 kalapcsináló Taubert Antal 11 Taubert Gyula 12 14 bádogos Taubert József 17 Neixner János -tutyis Krájzl Péter, Szirer János, Rozs István -Th házi szőttes -takács Hatos József 3 kádár Salamon János 18 szücs-sapkás Bauer Mór 22 szijgyártó Schulteisz György 11 11 kötélgyártók-kötélverő-köteles: Fehér Lajos, Vinkler Ferenc, Mosberger-Muhai Pál székes Bekker Jakab Butor asztalos Mogyorósi János, Szak Imre és épület asztalos Derr-Derényi János asztalos Svebler János, Miskei N. munkás mozgalmi ember Amerikába kellett kivándorolni Toronyórás Szőlősi János Mészáros Kemény József és fia Mihály Hentes Farkas Ferenc, Szorg Antal, Farkas Gábor Kádár Vágner Antal, Dorogi N. Tavaszi Imre Cserepes-tetőfedő) Finck-Fonyódi György, Gelencsér János Órás Török József Acs Géring András, Tavaszi Sebestyén -Szolnoki Heinrik és fia Hörnyéki István, Pantler Pál, Bodakos János, Gáspár Ferenc Kovács Pitlárez Gyula, Blaskovics Károly, Fülöp Vendel, Schulteisz-Sugár Imre, Ditrich János, Molnár József Zicska György és fia gépész Zicska István első cséplőgépe volt Kovács János, Zicska Jenő géplakatos Komives Szakály István és fia Lajos, Bernhárdt András és fia Scheffer János és fia, Mosberger Pál, Koch Jakab Fenyképész Bodakos Ferenc Bábos-mézeskalácsos Csonka Bilmos, Császka Béla (Száraz malmos Molnár: Zsiga Pál Női szabó Schverd József, Hajdu József Háziszőttes-kékfestő Kóhn Ignác

-2-

Etecet készitő Rósenberg Számi-Sámuel Szappan készitő Veisz N. Bognár Kárl István és Lajos, Lukács János, Nagy János, Borbély-fodrász Lamohing Péter, Borbély Ferenc, Csik László, Buchert János, Lovag József, Projes István, Nudli János Kalaposinálók Taubert családok Damaszt - miszövők Hatos családok Bádogosok Taubert családok Tutyisok Koller családok Házi szőttes - Takács Borbély György Fazekas-gölöncsér Vank Mátyás Faesztergályos-fonó rokka csináló Ner János, Koch Jakab, Theisz Péter Toronyórás Szőlősi János Mészáros marhát, borjut, birkát vágott Kemény család Hentes csak sertést vágott Farkas család Orás Török József, Budavári Gyula Szőttes-kékfestő Kóhn Ignác Kádár Vágner Antal, Salamon János Szücs-báránybőr sapka csináló Bauer család Ceerepes-tetőfedő Szijártó János, Gelencsér János, Abrahám István, Acs Pentaler család Komives Szakály család Kovács Kovács család Vásáros szabó Sóhr Mózes, Weisz Jenő, Valder Sándor, Zoltánfi Lajos, Tauber Simon Bedolgozók Ferber Imre, tark-Erősdi János, Vásáros cipész Schlothauer-Somkuti család Pollák János, Horváth Pál Geicz János, Bogárdi Imre, Scheffer János, Hatos Sándor Bekker Jakab, Szabó István Vásáros csizmadia Csiszár János, Tapaszti Ferenc, Szály István - Derr Hideg Antal, Szakály József, Horváth János, Mosóczki Ferenc Varga János, Lesz János, Stikl Jakab csizma rendelés Gáspár Ferenc cipóbolt és javitás Hatos István: Legz Gyula, Fülöp Imre, cipő rendelés Ladányi Béla Vétek György, Koch András, Tauber József Szabó: Bérdi József

-3-

Szabó Stikl Fülöp, Frick-vitéz Fegyvernök János

Szakály Lajos, Borbély Gyula
Blaskovics József, Sámoly György
Vermes István, Szigethi Károly
Bánki Gyula

Kocsi hintó fényező Szatler: Szemelróth Máté, Németh János
Szijgyártó Schulteisz Konrád és Heinrik
Kárpitos Szemelróth Károly, Németh János
Takács Borbély György, Vétek Vendel
Damaszt-miszövő Hatos József
Cserépkályhás Schenk János
Pék Tenczer Lajos, Felderber Árpád, Vermes Gyula, Sámoly Gyula, Gál Rezző, Csongrádi N.

Lakatos Maximilián 3-as iker gyermekük született.

Az iparosság a tisztviselő és parasztság összekötő hidja volt! Hogy miért? Mert munka keresés vándorlása miatt több környezet ismerettel valamint politikai, gazdasági, természeti kince ek tárházával rendelkezett: falunkból 1890-es években Borbély Ferenc szabó Párisban dolgozott, Kárl István 1860-as években mint bognár segéd Bécsben dolgozott, tanitványom Ápelesz János cipész ma is Párisban él. Ezen körülményektől a község arculata teljesen külön álló volt egész Somogyban. Berlinben dolgozott Hajdu József nőiszabó.

- 1. 1923 évben
- Társas összejövetelek, szépirodalmi könyvek olvasása, politikai gazdasági eszmecserék, helyi és országos egységes választások szavazása
- 3. Zicska István gépész elnökletével stb. stb. iparos
- 4. Nők mint családtagok regények olvasói
- 5. Igen
- 6. Nem volt
- 7. Iparos utcában saját ház
- 8. nagyasztal, székek, padok, könyv szekrény
- 9. Zicska István eknök Hatos József jegyző, pénztáros ismeretlen Elnöknek és jegyzőnek tiszteletbeli fizetés nélküli állás

10. 90 %-ban

11. Könyvek olvasásáért 20 fillér valamint iparosbálok, majálisok tiszta jövedelméből lett fenntartva

12. Uj könyvek megvásárlására, amelyek haladó műveltséget terjesztettek 13. Nem volt lista vezetés volt.

-4-

- 14. Nemzeti zászló Fekete gyász zászló
- 15. Rendezvényekkel kapcsolatban és évzáró gyülésen, iparos problémákon
- 16. A bevételek hova-mire forditása, az ügyvitel legegyszerübb feljegy-

zések

- 18. Kulcesal zárt asztal fiókjába
- 19. Erős vitákkal végül egymást megértve közös nevezőre hoztak határozatokat

20. Igen

- 21. Falusi viszonylatban elismerésnek örvendtünk.
- 22. Országos és Megyei képviselő választások idején
- 23. Szabó, cipész, csizmadia, kalapos, takács, bádogos, fazekas, esztergákyos, tutyis, szücs, kádár, székes, pecsenye-kolbász sütő, pék, szijgyártó, köteles, bábos, csizma patkoló, lakatos 4